

FREMTIDENS SUNDHEDS- VÆSEN I DEN GRØNNE OG INNOVATIVE METROPOL

**BREDT FORLIG OM BUDGET 2014
FOR REGION HOVEDSTADEN**

INDGÅET MELLEMLISTEN
SOCIALDEMOKRATERNE
SOCIALISTISK FOLKEPARTI
VENSTRE
DET RADIKALE VENSTRE
ENHEDSLISTEN

TILSLUTTET AF
ANDREAS RØPKE, UDEN FOR PARTIERNE
KARIN HELWEG-LARSEN, UDEN FOR PARTIERNE

BUDGETAFTALE 2014

Fremtidens sundhedsvæsen i den grønne og innovative metropol

Hovedstadsregionen er den grønne og innovative metropol, som har afgørende betydning for vækst og udvikling i hele Danmark. Et attraktivt sted at leve, uddanne sig og arbejde, og internationalt anerkendt for at have en enestående høj livskvalitet med særlige styrker inden for ikke mindst miljø- og sundhedsområdet.

Region Hovedstaden har et stærkt sundhedsvæsen, der er blandt de internationalt førende og tilbyder danskerne højt kvalificeret behandling. I de kommende år investeres der massivt i at udbyggepositionen. Der skal bygges og renoveres hospitaler for et historisk højt milliardbeløb både inden for somatik og psykiatri, hvilket vil forbedre forholdene for patienterne markant. De nye byggerier vil ændre måden at tænke hospitaler på. Blandt andet med mere vægt på ambulært behandling med hurtigere diagnostik og mere skånsom behandling. Region Hovedstaden bygger fremtidens sundhedsvæsen med et stærkt fokus på det gode patientforløb.

Region Hovedstaden skal være en international videnregion, som samarbejder med de bedste forskningsmiljøer og virksomheder, og regionen har derfor et samarbejde med de stærkeste forskningsmiljøer i verden. Meget forskning foregår i samarbejde med virksomheder i regionen, hvorfor regionen har etableret en innovations- og forskningsenhed, der sikrer erhvervslivet én tydelig indgang til samarbejdet med Region Hovedstaden om innovationsprojekter. Region Hovedstadens virksomheder har forskningsaktiviteter for 1,7 mia. kr. og er således aktiv medvirkende i udviklingen af produkter.

Alle unge skal have en uddannelse og Region Hovedstadens egen uddannelsesindsats skal i højere grad bidrage til regional udvikling og vækst. Det betyder, at det fælles strategiske uddannelsesperspektiv mellem erhvervsudviklingsstrategien, den regionale udviklingsplan og den interne uddannelsespolitik skal fastholdes. I budgetforslaget er der afsat 39 mio. kr. i 2014 til uddannelsesområdet under regional udvikling. En regional ungeplan skal skabe en koordineret indsats over for den store gruppe unge mellem 15-30 år, der hverken er i gang med uddannelse eller job. Forslaget realiseres inden for denne økonomiske ramme.

Som ansvarlig for Danmarks største sundhedssystem med en omsætning på 37 mia. kr. og en af Danmarks største arbejdspladser med godt 36.000 ansatte har Region Hovedstaden en særlig styrke og position som medskaber af innovation, vækst og arbejdspladser. Dette skal tænkes sammen med regionens opgaver inden for regional udvikling. Med denne budgetaftale udbygges Region Hovedstadens indsats for at videreudvikle den grønne metropol.

Partierne Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Venstre, Radikale Venstre og Enhedslisten har indgået aftale om budgettet for 2014 med følgende tilføjelser, præciseringer og ændringer i forhold til budgetforslaget for 2014. Andreas Røpke og Karin Helweg-Larsen har tilsluttet sig aftalen.

Aftalegrundlag

Partierne er enige om, at ændringer af budgetaftalens indhold kun kan gennemføres i enighed og at gennemføre de projekter, der er angivet i investeringsbudgettet 2014-2017.

Partierne er tillige enige om, at tidligere vedtagne beslutninger og centrale planer indgår som grundlag for budgettet, hvorfor det også med denne aftale accepteres, at lukningen af Helsingør Hospital er gennemført, og at hjemtagelsen af lægevagten danner grundlag for økonomien i budget- og budgetoverslagsårene.

Aftalen er indgået inden for rammerne af økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner. På sundhedsområdet er der forsat krav om vækst i produktiviteten på to procent. Det betyder, at regionen også i 2014 skal gennemføre flere undersøgelser og behandlinger på regionens hospitaler. Kravet om øget produktivitet vanskeliggør regionens muligheder for at prioritere og skabe alt andet lige et øget pres på medarbejderne.

Selvom der investeres i nye hospitalsbyggerier står regionen også med en betydelig udfordring på øvrige anlæg. Det er således partiernes klare opfattelse, at der er en betydelig anlægsudfordring, som der skal findes en løsning på i årene, som kommer, hvis borgerne ikke skal opleve meget store forskelle i de fysiske rammer. En lang række af regionens hospitaler og bygninger er ikke tildelt kvalitetsfondsmidler, men vil stadig skulle anvendes til patientbehandling i en lang årrække.

Partierne har aftalt, at indkøb svarende til 170 mio. kr. fremrykkes til 2013 svarende til det råderum, der har vist sig i 2013. Hermed frigøres 6 mio. kr. til udbredelse af infoskærme på hospitalerne, 146 mio. kr. til apparaturanskaffelser og 18 mio. kr. til dækning af ubalancen i 2014.

1. Fremtidens sundhedsvæsen

Region Hovedstaden er ved at bygge fremtidens hospitaler og psykiatri. Hospitalsbyggerierne skal skabe nye og effektive rammer om fremtidens behandling til gavn for patienter, pårørende og personale. Målet er bedre og mere sammenhængende patientforløb, øget patientsikkerhed, effektivisering og højere kvalitet. Personalet skal have tidssvarende uniformer alle steder, hvorfor den igangværende udskiftning fortsættes. Patientbeklædningen skal ligeledes fornyes.

Fremtidssikringen af de nye hospitaler skal sikres ved at bygge så fleksibelt, at det er muligt at bygge til og om, og at ændre funktionerne, så man kan imødekomme forandringer i fremtidens behandlinger og patientbehov. Indretningen af de nye hospitaler skal understøtte effektive arbejdsgange og sammenhængende patientforløb. I arbejdet med byggerierne er der fokus på grønne løsninger, bedre it, effektiv logistik, styrket hygiejne og et attraktivt arbejdsmiljø.

I de kommende år bygger Region Hovedstaden nyt og om på hospitalerne og i psykiatrien for knap 15 mia. kr. Investeringerne i de nye fysiske rammer giver klare kvalitetsforbedringer i patientbehandlingen og tager afsæt i den i 2011 vedtagne Hospitals- og Psykiatriplan 2020 og afspejler behovet for øget specialisering og for at udnytte ressourcerne bedst muligt.

På Glostrup Hospital bygges et nyt neurorehabiliteringshus, der samler den højt specialiserede genoptræning af borgere med traumatisk hjerneskade, rygmarvsskade og komplekse hjerneskader. Der bliver etableret en Nordfløj på Rigshospitalet, der vil ske ud- og ombygninger af Herlev Hospital og Hvidovre Hospital. Retspsykiatrien på Psykiatrisk Center Sct. Hans vil blive udbygget, mens der bliver bygget et nyt hospital på Bispebjerg Bakke og et nyt hospital ved Hillerød.

Partierne er enige om:

- At det er hensigtsmæssigt, at der på sigt skal være et produktionskøkken på Nyt Hospital Nordsjælland.
- At der afsættes i alt 956 mio. kr. på investeringsbudgettet 2014-2017 til at bygge nye fuldt automatiserede sterilcentraler, hvor robotter gør det rutineprægede arbejde. Sterilcentralerne er nødvendige for, at de nye hospitalsbyggerier kan give de forventede gevinster i form af bedre kvalitet og effektivitet i behandlingen af borgerne.
- At udskiftning af ude-skilte følges op med, at indendørs-skiltning skal være på dansk og følge en fælles designmanual. Skilte udskiftes i takt med renovering og fornyelse.
- At der afsættes 10 mio. kr. i 2014 og 10,4 mio. kr. i 2015 til fortsat renovering af Gentofte Hospitals Sydfløj.
- At der skal tilvejebringes et overblik over renoveringsbehovet på alle hospitaler med henblik på at sikre ens højt niveau af de fysiske rammer.

2. Et sammenhængende sundhedsvæsen

Sammenhængende patientforløb er en afgørende forudsætning for både kvalitet og patienttilfredshed. I 2014 tager regionen to markante initiativer som vil styrke det sammenhængene patientforløb. Fra 1. januar 2014 etablerer regionen Danmarks første enstrengede akutsystem, ligesom der er afsat penge til at etablere en elektronisk sundhedsplatform sammen med Region Sjælland. Sundhedsplatformen vil sætte helt nye standarder for it-understøttelsen i Region Hovedstaden.

Enstrengt akutsystem

Region Hovedstaden samler akuttilbuddene, når lægevagts opgaver integreres i regionens akuttilbud. Det er et stort skridt på vejen mod et mere sammenhængende sundhedsvæsen.

Fra 1. januar 2014 skal borgerne i hovedstadsregionen ringe til akuttelefonen på 1813. Ved at samle akuttilbuddene i skabes én indgang for borgerne, hvor en sygeplejerske visiterer og ved behov omstiller til en læge. Der vil fortsat være mulighed for hjemmebesøg ved vagtlæge.

Akuttelefonen 1813 vil også kunne oplyse ventetiderne på regionens akutklinikker og akutmodtagelser, så regionens borgere kan tilbringe en del af ventetiden hjemme.

Til indførslen af et enstrengt og visiteret akutsystem er der i budgetforslaget afsat 140,7 mio. kr. samt en reserve på 15 mio. kr., så budgettet er uændret. Såfremt det viser sig, at man kan opreholde serviceniveauet anvendes reserven til at udvikle akutområdet og samarbejdet med de alment praktiserende læger med videre.

I slutningen af 2013 igangsættes en kampagne, der inden årsskiftet fortæller hovedstadens borgere om akuttelefonen herunder at man fremover skal ringe til 1813 for at få adgang til akutmodtagelser og akutklinikker. I budgetforslaget er der afsat 5 mio. kr. til opfølgingskampagnen.

Partierne er derudover enige om:

- At der arbejdes med LEAN i akutmodtagelserne, så der sikres smidige og optimale arbejdsgange.
- At der udarbejdes en sammenligning af kapaciteten og de fysiske rammer for regionens akutte patienter.

Sundhedsplatform

Region Hovedstaden og Region Sjælland er gået sammen om en Sundhedsplatform. Det er en moderne it-platform, der vil gøre sundhedspersonalets arbejde papirløst, og som vil sætte patienten i centrum. Samtidig får patienten en større rolle i sit eget sygdomsforløb og bedre mulighed for at få adgang til egne informationer og for selv at bidrage med oplysninger.

Sundhedsplatformen vil indeholde én fælles elektronisk patientjournal med nem adgang til digitale oplysninger. Det vil dermed blive muligt at samle informationer omkring den enkelte patient, så der i forhold til patientforløb kan skabes lettere adgang til patientens sundhedsdata for relevante sundhedsfaglige aktører på tværs af sektorer.

Sundhedsplatformen vil også forbedre understøttelsen af komplicerede og lange patientforløb, herunder kronikerforløb.

I investeringsbudgettet 2014-2017 er der afsat 967 mio. kr. til anskaffelse af it, herunder til Sundhedsplatformen.

Samarbejde med kommuner og praksissektoren

Et effektivt sundhedsvæsen, der tager udgangspunkt i, hvad der er bedst for patienten, stiller krav om samarbejde på tværs af sundhedsvæsenets aktører. Smidige overgange mellem praksissektoren, kommuner og hospitaler er afgørende for, at patienterne oplever et sammenhængende sundhedsvæsen. Der er stadig behov for at optimere samarbejdet mellem sektorerne og med patienten. I budgetforslaget er der derfor afsat 94 mio. kr. til fortsat at øge samarbejdet med kommunerne.

Region Hovedstaden har igennem de sidste år to år udmøntet 50 mio. kr. pr. år til at forbedre samarbejdet mellem kommuner og praksissektoren om udsatte grupper. Der er blandt andet blevet afsat penge til gennemførelse af et tværfagligt rehabiliteringsprogram for socialt udsatte familier, der rammes af alvorlig sygdom eller ulykke, til et projekt om børn og unge som pårørende til patienter med akut opstået hjerneskade og til optimering af overgangen fra børne- til voksenafdelingen for unge med diabetes. Alle projekterne sigter på regional eller national udbredelse på baggrund af evalueringresultaterne.

Partierne er enige om:

- At der afsættes 2 mio. kr. i 2014 til et samarbejde med almen praksis fx om sundhedshuse og tilgængelighed. Midlerne kan blandt andet anvendes til praksisfællesskaber og sundhedshuse, efteruddannelsesaktiviteter med henblik på at styrke den alment praktiserende læges arbejde med behandlingen af mindre akutte skader samt udarbejdelse af en uvildig vurdering af adgangsforholdene samt en vejledning til, hvordan adgangsforhold og indretning kan forbedres.
- At der afsættes 0,5 mio. kr. i 2014 til et projekt vedrørende patienter med mange kontakter til sundhedsvæsenet.

3. Kvalitet og lighed i sundhed

Med kvalitet som pejlemærke går Region Hovedstaden målrettet efter at forebygge fejl og fremme sikre patientforløb. Det gælder eksempelvis forebyggelse af infektioner og tryksår og udviklingen af pakkeforløb inden for kræft- og hjertebehandling. Til udvikling og kvalitet er der i budgetforslaget afsat 38,4 mio. kr.

For yderligere at styrke kvalitetsarbejdet er partierne enige om:

- At der afsættes 7 mio. kr. i 2014 til en forøgelse af kvalitetspuljen til forbedret behandlingskvalitet. Indstilling af udmøntning af midlerne sker via et driftsudvalg.
- At der afsættes 2 mio. kr. i 2014 og de følgende år til reduktion af infektioner for at fastholde og fortsætte den igangværende indsats.
- At der afsættes 1 mio. kr. i 2014 til at Gentofte Hospital i samarbejde med universiteter, og private virksomheder skal udvikle nyt hygiejnisk hospitalsinventar og nye typer velfærdsteknologi, og at der derudover afsættes 1 mio. kr. i 2014 til indkøb af hygiejnisk inventar til afdelinger med infektionstruede patienter.
- At der afsættes 3 mio. kr. i 2014 og de følgende år til rationel medicinanvendelse. Øget kvalitet i medicinanvendelse, herunder indsatsen i forhold til polyfarmaci, har stor betydning for især ældre medicinske patienter og patienter i behandling for kroniske sygdomme.
- At der afsættes 2 mio. kr. til projekter vedrørende telemedicinske løsninger om sikker medicinering og patientsikkerhed i øvrigt.
- At der afsættes 2 mio. kr. i 2014 til en omlægning til hjemmedialyse, så flere kan blive behandlet hjemme.
- At der afsættes 0,5 mio. kr. i 2014 til en rejsekoordinator på Bornholm med henblik på bedre koordination af patientforløb på andre hospitaler samt afsøgning af muligheder for telemedicinske løsninger, der kan minimere rejsetid til og fra Bornholm. Erfaringerne kan bruges på andre hospitaler.

Udsatte borgere oplever oftere sygdom, er i højere grad udsat for sundhedsmæssige risikofaktorer og dør tidligere sammenlignet med befolkningen som helhed. Region Hovedstaden har derfor fokus på lighed i sundhed.

For yderligere at styrke lighed i sundhed er partierne enige om:

- At der afsættes 1,6 mio. kr. i fem år til et projekt på Hvidovre Hospital og Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed. Projektet har fokus på at øge ligheden i deltagelsen i rehabilitering blandt patienter med diabetes og hjerte/karsygdomme.
- At der afsættes 1,2 mio. kr. i 2014 til uddannelse af peer-mentor i Indvandre-medicinsk Klinik med henblik på at styrke svage indvandrergrupper med kroniske lidelser. Der afsættes 0,7 mio. kr. i de følgende til fortsat aktivitet.

Psykatri

Region Hovedstaden har landets største psykiatri. Endnu flere mennesker med psykisk sygdom skal sikres behandlingsmetoder, som kan bruges i den medicinske og terapeutiske behandling. Der skal arbejdes med peer-to-peer support i psykiatrien, hvor patienter eller pårørende støtter hinanden. Gensidig støtte og erfaringsudveksling understøtter de politiske visioner om en recoveryorienteret og involverende tilgang.

Partierne er enige om:

- At der afsættes 10 mio. kr. i 2014 og de følgende år til udrednings- og behandlingsgaranti i børne- og ungdomspsykiatrien.
- At der skal afsættes 1 mio. kr. i 2014 til et samarbejdsprojekt med en kommune om at fremme den pædagogiske indsats, så brugen af ADHD-medicin blandt børn og unge bliver reduceret.
- At der afsættes 6 mio. kr. i 2014 og de følgende år til oprettelse af et OPUS-team.
- At der afsættes 1,5 mio. kr. i 2014 og de følgende år til aftenåbning i yderligere ét distriktspsykiatrisk center.
- At der afsættes 1 mio. kr. til en fortsættelse af arbejdet med recovery i 2014 og de følgende år.
- At der afsættes 1,3 mio. kr. i 2014 til en fortsættelse af arbejdet med ansatte med brugerbaggrund. Arbejdet skal evalueres ved udgangen af 2014.
- At der afsættes 0,5 mio. kr. i 2014 til en undersøgelse af årsager til væksten inden for retspsykiatrien.
- At arbejdet med aktivitets- og motionstilbud for langtidsindlagte patienter styrkes.

LEAN skal fortsat være et af de store satsninger i forhold til at understøtte visionerne om udvikling af psykiatrien. Region Hovedstadens Psykiatri har det seneste år arbejdet med centerfokuserede leanforløb, der medvirker til en mere gennemsigtig og effektiv organisering af arbejdet med blandt andet højere produktivitet, mindre tvang og bedre service til følge. Arbejdet fortsætter i de kommende år.

Partierne er enige om at fortsætte udbygningen af enestuer i psykiatrien. Målet er enestuer til alle. I investeringsbudgettet er der i 2014 afsat 43,6 mio. kr. til etablering af enestuer ved Psykiatrisk Center Hvidovre. Herudover er der i investeringsbudgettet 2014-2017 afsat 175,7 mio. kr. til forbedringer på Psykiatrisk Center Ballerup, så alle patienter får enestuer. Som led i Hospitals- og Psykiatriplan 2020 skal Psykiatrisk Center København samles på Bispebjerg Hospital, og der skal etableres enestuer. Projektets samlede udgift skønnes at udgøre 1.117 mio. kr.

Kræft

Region Hovedstadens kræftplan skal sikre højere kvalitet, kortere ventetid og sammenhæng i patientforløb for kræftpatienter, så patienterne får den bedst mulige behandling under hele sygdomsforløbet.

Nye tal fra Statens Serum Institut viser, at Region Hovedstaden i høj grad lever op til servicemålene i en lang række kræftpakker, så som kræft i hjernen, modermærkekræft

og lungekræft. Til gengæld har regionen svært ved at nå servicemålene på områder som brystkræft, hoved-/ halskræft og prostatakræft. Partierne er enige om, at der skal igangsættes en række initiativer, der skal forkorte ventetiden på områder som brystkræft, hoved-/ halskræft og prostatakræft. Der er i budgetforslaget afsat 15 mio. kr. i 2014 til en styrkelse af kræftområdet. Derudover er der afsat 146 mio. kr. til investeringer i nyt apparatur ikke mindst til kræftområdet.

Der bliver fortsat udviklet nye og forbedrede behandlingsformer, som kan helbrede det voksende antal kræftpatienter. Desværre er der stadig et stort antal kræftpatienter som ikke kan helbredes. For at skabe værdige rammer for de døende patienter er der i budgetforslaget som en del af kræftmidlerne afsat 2,7 mio. kr. til en fælles palliativ døgnvagt, som blandt andet skal hjælpe patienter med kræft. Der er endvidere afsat 3 mio. kr. til en udvidelse af antallet af hospicepladser på Arresødal Hospice samt etablering af hospicepladser på Bornholms Hospital.

Region Hovedstaden er internationalt førende indenfor PET/CT diagnostik, forskning samt kræftbehandling af børn. Kræftbehandlingen skal dog hele tiden blive bedre, hvorfor der i investeringsbudgettet 2014-2017 er afsat 350 mio. kr. til etablering af partikelterapiplanlæg på Rigshospitalet. Af hensyn til kræftramte børn, fremtidige kræftpatienter og dertil også forskningen og vidensudviklingen i hovedstadsområdet, er det afgørende at få skabt en national forståelse for, at det skal være muligt at etablere et partikelterapiplanlæg på både Rigshospitalet og Århus Universitetshospital.

Partierne er enige om:

- At der indkøbes apparatur, der kan nedsette ventetiden i forbindelse med kræftbehandling.
- At patientforløbene for kræftpatienterne granskes nøje med henblik på at sikre hurtig og effektiv behandling, da den samlede opprioritering af kræftområdet SKAL virke.

Børn og unge

Behandlingen af børn og unge skal ske på et højt fagligt niveau i familievenlige hospitalet og psykiatriske centre. Der skal være tilbud til unge, og overgangen fra børneafdeling til voksenafdeling skal ske på en tryk og velplanlagt måde. Forældre skal aktivt inddrages i behandlingen og have tilbud om støtte undervejs. Der skal være et vel fungerende tværsektorielt samarbejde, og der skal være særlig støtte til sårbare familier.

Region Hovedstadens kommende Børne- og Ungepolitik tegner den overordnede ramme og retning for udviklingen af regionens sundhedsvæsen på dette område og fokuserer på vilkår for børn med somatisk eller psykisk sygdom eller børn, der er pårørende til alvorligt syge.

Der skal sikres kvalitetsudvikling af medicinering til børn og unge samt ensartethed i den medicinske behandling på børneafdelingerne og i den primære sektor.

Partierne er enige om:

- At der afsættes en pulje på 5 mio. kr. i 2014 og 4 mio. kr. i de følgende år til en række konkrete projekter og indsatser, der udvikler og understøtter behandlingen af børn og unge. Indstilling af udmøntning af midlerne sker via et driftsudvalg.
- At regionens jordmoderkonsultationssteder tilrettelægges åbningstidene, så der bliver mulighed for at den gravide og pårørende kan komme til konsultation om eftermiddagen/ tidlig aften mindst en dag om ugen.

Overbelægning

Regionens hospitaler oplever ind imellem et ekstraordinært pres på sengekapacitet.

Dette skete senest i januar-marts 2013. Region Hovedstadens overordnede mål er ingen overbelægning. Alle regionens hospitaler arbejder derfor med at effektivisere arbejds gange og øge patientflow. Det sker blandt andet gennem kompetenceudvikling, patientrettet forebyggelse og samarbejde med kommunerne.

Partierne er enige om:

- At der afsættes 10 mio. kr. ekstra ud over de 30 mio. kr. der allerede er afsat i budgetforslaget, til at modvirke overbelægning på hospitalerne, herunder forbedre patientflowet i de medicinske afdelinger, fremme akutmodtagelsernes organisatoriske funktion, fremme regional tværgående koordinering, fremme nødberejskab ved spidsbelastning, fremme koordinationen mellem praksissektor, kommune og hospitaler samt at sikre ensartet monitorering af belægningssituationen.

4. Den grønne og innovative metropol

Region Hovedstaden arbejder målrettet på at udbygge regionens styrkeposition som en grøn og innovativ metropol. Både som virksomhed og som aktør på det regionale udviklingsområde. Med denne budgetaftale sættes der ekstra fokus på grøn mobilitet, innovation inden for det grønne område samt rent jord og vand.

Grøn mobilitet

Mobilitet er afgørende for vækst, og grøn mobilitet skal sikre, at sker på en mere bæredygtig rigtig måde.

Region Hovedstaden har indgået en principaftale om etableringen af en letbane i Ring 3 mellem Lundtofte og Ishøj. Letbanen kommer til at binde regionen sammen og vil skabe byudvikling, investeringer og renere bymiljø. Regionen bidrager med et tilskud på 991 mio. kr. af den samlede anlægsudgift. Regionen har sammen med letbanesamarbejdets kommunale parter forpligtet sig til at arbejde for, at Letbanen som en etape 2 videreføres til Brøndby Strand og Avedøre Holme.

For yderligere at styrke grøn mobilitet i Region Hovedstaden er partierne enige om:

- At der yderligere afsættes en pulje på 8,8 mio. kr. i 2014, hvoraf ca. halvdelen forventes at gå til medfinansiering af cykelfremkommelighed og den anden halvdel forventes at gå til medfinansiering af cykelparkering ved større trafikknudepunkter og hospitalerne med videre. Derudover kan pengene anvendes til at fremme udbredelsen af el-cykler. Indstilling af udmøntning af midlerne sker via et driftsudvalg.
- At der afsættes 1,8 mio. kr. årligt til en øget frekvens på linje 300S på hverdagsaftener. Udvidelsen forventes at give en passagerfremgang på ca. 100.000 påstigninger om året.
- At der afsættes 1 mio. kr. i 2014 til gennemførelse af en analyse, som skal afdække kritiske transporttider i den kollektive trafik for unge mellem hjem og uddannelsesinstitution, ligesom den kollektive trafik mellem Amager og Hvidovre Hospital samt til og fra Hillerød Hospital skal belyses.
- At alle lette køretøjer i Region Hovedstaden undtaget ambulancer og akutlægebil-ler anskaffet efter den 1. juli 2014 ikke må være drevet af fossile brændstoffer som fx elbiler. Eventuelle merudgifter finansieres inden for hospitalerne og virksomhedernes rammer. Det forventes imidlertid at bedre indkøbstilrettelæggelse og flådeoptimering mv. vil kunne sikre en omkostningsfri omlægning.

Hospitalerne som drivkraft for omstilling

Region Hovedstaden skal være et internationalt knudepunkt for investeringer og viden. Hospitaler og institutioner skal indgå i innovative partnerskaber til gavn for vækst og udvikling af hovedstadsregionen. Regionens hospitaler og institutioner skal være en drivkraft i udviklingen af hovedstadsregionen og fremtidens sundhedsvæsen.

Partierne er enige om:

- At der afsættes 3,8 mio. kr. i 2014 og de følgende år til et Videncenter for Hjælpe midler ved Glostrup Hospital. Videncenteret skal indsamle viden og yde specialiseret rådgivning til hospitalerne, praksissektoren, kommunerne og borgerne i regionen i forbindelse med anskaffelse og anvendelse af hjælpemidler og velfærdsteknologier. Videncenteret skal herudover i samarbejde med universiteter og private virksomheder bidrage til forskning, innovation og jobskabelse inden for hjælpemiddelsektoren.
- At der afsættes 0,5 mio. kr. i 2014 til udvikling af et projekt om køb og udbringning af kmad til kræftpatienter. Projektet forankres på Hertlev Hospital.
- At der afsættes 0,5 mio. kr. i 2014 til et forskningsprojekt på Gentofte Hospital om allergi hos frisører.

I arbejdet med byggerierne af de nye hospitaler har regionen fokus på grønne løsninger. Region Hovedstaden arbejder også målrettet med at sikre en bæredygtig og miljørigtig drift af hospitaler og institutioner, det gælder både inden for energi, affald og nyskabende rensningsmetoder af spildevand. Regionen har sat sig ambitiøse mål på klimaområdet. Frem mod 2015 reducerer regionen udledningen af CO2 med 15.000 tons og forøger andelen af affald til genbrug med 750 tons årligt.

Partierne er enige om:

- At investeringsrammen til det sociale område forøges med 1,1 mio. kr. i 2014 til opætning af 500 m2 solceller på institutionen Solgaven i Farum.
- At der løbende skal arbejdes med energirigtig drift på regionens hospitaler og sociale virksomheder også når det kommer til energirigtigt sensorlys og infektionsfrie kontakter.
- At hospitalerne skal systematisere arbejdet omkring indsamling, opbevaring og forsendelse af genanvendeligt udstyr, så udstyret i højere grad end tidligere kan doneres til udviklingslande på en etisk forsvarlig måde.

Ren jord og rent vand

Der skal være ren jord og rent vand for regionens borgere. Regionen prioriterer derfor jordoprensningsindsatsen højt og forsøger hele tiden at udvikle og billiggøre metoderne i samarbejdet med førende universiteter og private virksomheder.

I 2014 overtager regionen opgaven med kortlægning og oprensning af overfladevand. I budgetforslaget er der afsat 7,5 mio. kr. til området.

Partierne enige om:

- At der afsættes 12 mio. kr. i 2014 til at oprense alle offentligt ejede legepladser i regionen.
- At der afsættes 1,4 mio. kr. inden for det eksisterende budget til et udviklingsprojekt om, hvordan der kan prioriteres bedre i indsatsen overfor påvirkning af overfladevand fra gamle lossepladser og forurenede grunde. Projektet udføres i samarbejde med forskningsverdenen.
- Som led i regionens indsats for at udvikle nye metoder, som kan sikre hurtigere, billigere og mere bæredygtige metoder til at oprense forurenede jord, igangsættes

- en ny indsats med fokus på tungmetallforurenet jord. Med udgangspunkt i en konkret forurennet lokalitet, som eksempelvis Collstrup-grunden ved Hillerød, igangsættes et pilotprojekt, der skal teste nye metoder og teknologier til oprensning. Projektet udføres som et udviklingsprojekt med deltagelse fra forskningsverdenen og virksomheder med ekspertise på området. Der afsættes 2,2 mio. kr. i 2014 til projektet med forventning om medfinansiering fra de deltagende parter.
- For at sikre en bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vandressourcerne i regionen undersøges skifergas betydning for grundvandet. Dette sker i samarbejde med de øvrige miljømyndigheder.
  - At der afsættes 0,5 mio. kr. til at fremme bæredygtige og økologiske fødevarer i hospitalernes patientmad.
  - At der afsættes 1 mio. kr. i 2014 til ekstra innovation inden for cleantech området.

5. Andre initiativer

Regionen i dialog med borgerne

Region Hovedstaden og Øresundsregionen spiller en central rolle for væksten. For at synliggøre, profilere og styrke regionen som aktør på både sundhedsområdet og det regionale udviklingsområde er partierne enige om:

- At der afsættes 3,5 mio. kr. i 2014 til afholdelse af Øresunds dage og Sharing Copenhagen. Øresunds dagene gennemføres som en samlet event bestående af arrangementer i Region Skåne, Region Sjælland og Region Hovedstaden, mens Sharing Copenhagen er en mulighed for at vise, hvordan hele hovedstadsområdet medvirker til at skabe grønne og innovative løsninger på fremtidens storbyudfordringer.

I budgetforslaget er der afsat 7 mio. kr. i 2014 til Sundhedsdage, hvor regionens hospitaler bidrager med aktiviteter i lighed med Sundhedsdagene i Øksnehallen i 2013, ligesom der er afsat midler til deltagelse i Folkemødet på Bornholm.

Fokuseret ledelse og administrativ forenkling

Større og mere fagligt baserede centre skal give bedre og mere sammenhængende opgaveløsning for regionen. Med virkning fra 1. januar 2014 bliver de nuværende ni stabe og to tværgående virksomheder It, Medico og Telefoni og HR og Uddannelse samlet i centrene Center for Sundhed, Center for Regional Udvikling, Center for Økonomi, Center for HR, Center for It, Medico og Telefoni og Center for Kommunikation. Det nuværende Politisk Sekretariat består med de samme opgaver, men hedder fremover Sekretariatet. Den ændrede administrative organisering medfører en varig rationaliseringsgevinst på 10 mio. kr. fra 2014.

Regionsgården skal opleves som et åbent og imødekommende hovedsæde for regionens politiske og administrative ledelse for borgere, erhvervsliv, organisationer, myndigheder og internationale repræsentanter. Regionsgårdens fysiske udtryk og indretning skal derfor fornyes. Fornyelsen skal skabe en ensartethed og fremme fleksibilitet med fokus på det gode arbejdsmiljø. Indretningen skal aktivt understøtte tværgående arbejdsformer samt effektive og serviceorienterede arbejds gange på regionsgården. I processen indgår også mødeforholdene for regionsrådet og muligheden for kunst i regionsrådsalen.

Forenkling og fokusering er omrejningspunktet for regionens nye strategi. En ny strategi og nyt koncept for målstyring skal gøre regionens evne til at trække igennem på udvalgte områder stærkere, og det skal give mere plads og ro til, at hospitalerne og virksomhederne kan løse den daglige drift decentralt. Projektet skal altså både styrke regionens evne til at fokusere sin strategiske indsats og sikre, at man løbende kan følge med i udviklingen i driften på udvalgte områder på tværs af regionen. Det gælder patienttilfredshed, kvaliteten, sygefravær, høj personaleomsætning, trivsel og økonomisk effektivitet. Det er vigtigt, at man eksempelvis løbende kan følge udviklingen i patienttilfredsheden og sammenlignende udviklingen i sygefravær og trivsel på tværs af afdelinger.

Partierne er enige om, at:

- Der afsættes 2,6 mio. kr. i 2014 og 2015 med henblik på at styrke udviklingen af et sammenhængende, enkelt og effektivt strategi- og driftsmålstyringssystem samt at udvikle ledelsesmæssige værktøjer til målrettet opfølgning på alle niveauer herunder løbende patienttilfredsundersøgelser.

I løbet af 2014 iværksættes en opfølgning på tidligere analyse af facility management området.

Medarbejderudvikling og uddannelse

Medarbejdernes faglige dygtighed og arbejdsglæde er afgørende for, at regionen kan lykkes med effektivitet og kvalitet i behandlingen. Samfundsudviklingen indebærer, at medarbejderne i stigende grad skal løse opgaver på en anden måde – eller løse helt andre opgaver – end tidligere. Kompetenceudvikling og uddannelse får derved en mere fremtrædende plads i arbejdet med forbedring af den daglige arbejdstilrettelæggelse.

Ledere og medarbejderrepræsentanter skal i et konstruktivt samarbejde håndtere forandringsprocesserne i regionen, så arbejdspladsen kendetegnes af et godt arbejdsmiljø. Til regionens centrale udgifter til arbejdsmiljø og til et initiativprogram for rekruttering samt lederudviklingsprogrammet er der i budgetforslaget afsat 16,7 mio. kr.

Der er i budgetforslaget afsat 67,2 mio. kr. til en række uddannelsesinitiativer samt til finansiering af et antal ekstraordinære praktikpladser. Det drejer sig blandt andet om 13,8 mio. kr. til specialuddannelse af sygeplejersker, 2,1 mio. kr. til operationsteknikeruddannelse, samt 2 mio. kr. til uddannelse af blandt andet behandlersygeplejersker med det formål at styrke kvaliteten af behandlingen på de fælles akutmodtagelser. Derudover er der afsat 3,8 mio. kr. til korte uddannelser.

Partierne er enige om:

- For at styrke den generelle uddannelsesindsats i forhold til regionens medarbejdere afsættes yderligere 2 mio. kr. om året. Pengene kan fx bruges til at styrke kompetencer hos frontpersonale, som varetager pleje og kommunikation i forbindelse med behandling og rehabilitering. Kvalitetsudvikling, forskning og overlevering af viden på tværs af sektorgrænser er et andet område, der med fordel kan styrkes. Den samlede uddannelsesindsats skal imidlertid løbende kunne tilpasses de aktuelle behov.

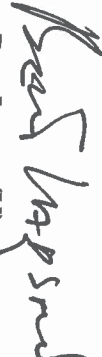
For partierne:

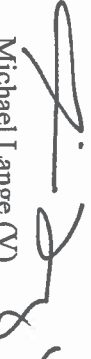

Vibeke Storm Rasmussen (A)

Thor Grønlykke (A)

Lise Müller (F)

Arly Eskildsen (F)

Bent Larsen (V)

Michael Lange (V)

Kirsten Lee (B)

Susanne Langer (Ø)

Andreas Røpke

Karin Helweg-Larsen

Mio. kr., 2014 pris- og løn niveau	2014	2015	2016	2017	Bemærkninger
Prioriteringspulje	50,0	50,0	50,0	50,0	
Administrativ besparelse	10,0	10,0	10,0	10,0	
Meraktivitetspulje til psykiatri	10,0	10,0	10,0	10,0	
Strukturel ubalance i budgetoverslagsårene		-18,0	-18,0	-18,0	
Til rådighed	70,0	52,0	52,0	52,0	
Hygiejnisk inventar og ny velfærdsteknologi, Gentofte Hospital	1,0				
Indkøb af hygiejnisk inventar til afdelinger med infektionsrisiko	1,0				
Videncenter for hjælpemidler, Glostrup Hospital	3,8	3,8	3,8	3,8	
Projekt om køb og udbringning af mad til kræftpatienter, Herlev Hospital	0,5				
Bedre koordination af patienttransporter til og fra Bornholm	0,5				
Bistand til understøttelse af bæredygtig og økologisk patientmad	0,5				
Omlægning til hjemmedialyse	2,0				
Projekt om patienter med mange kontakter til sundhedsvæsenet	0,5				
Samarbejde praksis/sundhedshuse	2,0	2,0	2,0	2,0	
Forskningsprojekt om allergi hos frisører	0,5				
Reduktion af infektioner	2,0	2,0	2,0	2,0	
Rationel medicinanvendelse	3,0	3,0	3,0	3,0	
Forøgelse af kvalitetspuljen	7,0				
Sikker medicinering/telemedicin, projekt	2,0				
Udrednings- og behandlingsgaranti, børne- og ungdomspsykiatri	10,0	10,0	10,0	10,0	
Samarbejde med kommuner om reduceret brug af ADHD-medicin	1,0				
OPUS-team	6,0	6,0	6,0	6,0	
Aftenåbning i distriktspsykiatrien	1,5	1,5	1,5	1,5	
Recovery	1,0	1,0	1,0	1,0	
Ansatte med brugerbaggrund	1,3				
Undersøgelse af årsager til væksten inden for retspsykiatrien	0,5				
Børn og unge politik	5,0	4,0	4,0	4,0	
Akutmodtagelser og overbelægning, somatik	10,0	10,0	10,0	10,0	
Projekt vedr. diabetes og hjerte/karsygdom Hvidovre Hospital	1,6	1,6	1,6	1,6	
Uddannelse af peer-mentorer i indvandrermedicinsk klinik	1,2	0,7	0,7	0,7	
Medarbejderudvikling og uddannelse	2,0	2,0	2,0	2,0	
Strategi- og driftsmålstyringssystem	2,6	2,6			
I alt	70,0	50,2	47,6	47,6	
Balance	0,0	1,8	4,4	4,4	

15 mio. kr. til buffer vedrørende hjemtagning af lægevagt og tilsvarende reduktion af fremrykket indkøb fra 2015 til 2014

170 mio. kr. anvendes i 2013 til fremrykkede indkøb og frigør 6 mio. kr. til info-tv, 146 mio. kr. til apparatur og 18 mio. kr. til dækning af strukturel ubalance i 2014

På investeringsbudgettet afsættes 10 mio. kr. i 2014 og 10,4 mio. kr. i 2015 til fortsat reovering af Gentofte Hospital. Finansieres ved tidsforskydning af vinduesudskiftning på Rigshospitalet.

Regional udvikling

Bilag 2

Mio. kr., 2014 pris- og lønniveau	2014	2015	2016	2017	Bemærkninger
Prioriteringspulje	27,5				
Omprioritering i budgetoverslagsårene fra erhvervsfremme		1,8	1,8	1,8	
Yderligere midler fra MOVIA	2,8				
Til rådighed	30,3	1,8	1,8	1,8	
Cykelpakke	8,8				
Styrket innovation, clean tech	1,0				
Kollektiv trafik analyse	1,0				
Øget frekvens 300S	1,8	1,8	1,8	1,8	
Oprensning af offentlige legepladser	12,0				
Udviklingsprojekt, tungmetaller	2,2				
Øresundsdate og Sharing Copenhagen	3,5				
I alt	30,3	1,8	1,8	1,8	
Balance	0,0	0,0	0,0	0,0	

Husk

Solgaven solceller 1,1 mio. kr.